

ריש לkish:

אלָא, כִּי אַתָּא רְבִין אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: מְדוּבָר בָּמֶקְרָה דָּמָר לְיהָ: בֵּית כֹּזֶה אֲנִי מְשֻׁבֵּר לְךָ, וְלֹא דְּבוּר בָּמְפּוֹרָשׁ עַל מִידַּת אַרְכּוֹ.

אֵךְ עֲדֵין יִשְׁלַח הַקְשָׁוֹת: מַאי לְמִימְרָא! כַּיּוֹן שָׁמַר שִׁיתְּנָן לוֹ בֵּית כְּמוֹ הַבַּיִת שַׁהְרָאָה לוֹ, עַלְיוֹ לְקִיְּם דְּבָרוֹ.

וּמְתוּצִינָן: לֹא צְרִיכָא אֶלָּא דְּקָאִי [שְׁעוּמָד] הַבַּיִת שַׁהְרָאָה לוֹ אֲגֹדָא דְּנַהֲרָא [עַל שְׁפָת הַנָּהָר], וְהַדְּבָר הַזָּה חָשׁוֹב לְבָנֵי אָדָם.

מַהְוּ דְּתִימָא [הִיֵּה מָקוֹם לְוָרָר]: מַאי "כֹּזֶה" שָׁמַר הַמְשֻׁכֵּר? דְּקָאִי אֲגֹדָא דְּנַהֲרָא, וְלֹא בְּכָל הַפְּרָטִים. קָא מְשֻׁמָּעַ לְזַה הַתְּנָא שְׁלַמְנָה, שְׁלַא אָוֹרְמִים כֵּן, וְחַיְיבָה לְתַת לוֹ בֵּית הַדּוֹמָה לְזֹה שַׁהְרָאָה לוֹ בְּכָל הַעֲנִינִים⁽³¹⁴⁾.

אֵי דָאָמֶר לְיהָ, בֵּית סְתֵּם, וְלֹא חַלָּה הַהַשְׁכָּרָה עַל בֵּית מְסֻוםִים, וְעַל כֵּן חַיְיבָה לְתַת לוֹ בֵּית אֶחָר, הָרִי שֶׁכֵּל מָה שְׁהַתְּחִיבָה הַמְשֻׁכֵּר לְשֹׁוֹכֵר הוּא, לְתַת לוֹ מָקוֹם שְׁקוּרֵי בֵּית, וְאֵם כֵּן אֵם הִיא הַבַּיִת אֶחָר, אַמְּמָאִי [מְדוּעָה] לֹא יַעֲשָׂנוּ שְׁנִים! וְאֵם הִיא קְטָן, אַמְּמָאִי לֹא יַעֲשָׂנוּ גְּדוֹלָה⁽³¹⁵⁾!

אָמַר רִישׁ לְקִישׁ: מְדוּבָר בְּמִשְׁנָה כְּשַׁלְאָה הַשְּׁכֵר בֵּית מְסֻוםִים, וְדָאָמֶר לְיהָ: בֵּית שָׁאַנִּי מְשֻׁכֵּר לְךָ, מְדַת אַרְכּוֹ כֶּךָּ וּכֶךָּ, וְכֵן פִּירְט לְזַה שָׁאַר הַדְּבָרִים.

וּמְקַשְּׁנָן: אֵי חַבֵּי, מַאי לְמִימְרָא! [אֵם כֵּן, מַה הַחִידּוֹשׁ בְּמִשְׁנָה], כַּיּוֹן שְׁהַתְּנוּ בֵּינֵיכֶם עַל מִידַּת הַבַּיִת, בּוֹדָאי שְׁצִירָקָה הַמְשֻׁכֵּר לְקִיְּם אֵת תְּנָאו בְּכָל בֵּית שִׁיתְּנָן.

וּמְבִיאָה הַגְּמָרָא גִּרְסָא יוֹתֵר מְדִיקָת בְּדָבְרִי

הדרן על השׁוֹאָל

אוֹתוֹ לְבִית גָּדוֹל אוֹ קָטָן אֶלָּא לְבִית כְּמוֹתוֹ. (רְמָ"א וְשַׁ"ךְ, עַיִן נִתְיָכּוֹת הַמִּשְׁפְּט סִי' שִׁיבָּב סִי' ק"ב). וַיְשַׁפְּרִישׁוּ אֶת דְּבָרֵי הַרְיִטְבָּ"א, כְּשַׁנְּפֵל הַבַּיִת אַחֲרֵי שֶׁדֶר בּוֹ, שַׁאֲזַן יָכוֹל לְתַת לוֹ בֵּית כְּזֶה וְלֹא בְּכָל יְוָתֵר אוֹ קָטָן יוֹתֵר, מְאַחֲרֵי שֶׁכְּבָר גָּר בְּבִית כֹּזֶה. וְלֹדְעָתָם, אִם הַבַּיִת קִיִּים, לֹא יָכוֹל הַמְשֻׁכֵּר לְהַזְּמִינָה אֶת הַשְּׁוֹכֵר וְלֹתַת לוֹ בֵּית אֶחָר, אָפִילוּ הוּא דָוָה לִרְאָשׁוֹן. שְׁלַא יָתַן שְׁיוֹכָל הַמְשֻׁכֵּר לְטַלְטַל אֶת הַשְּׁוֹכֵר מִבֵּית יוֹם יומָה. (נִתְיָכּוֹת הַמִּשְׁפְּט שָׁם). וְעַיִן נִמוּקֵי יְוָתֵר.

314. לְדָעַת רְשִׁיִּי, צְרִיךְ לְתַת לוֹ בֵּית כְּמוֹ ذָה שַׁהְרָאָה לוֹ הָنָן בְּמִידָותָיו וְהָנָן שַׁהְוָא עַומְדָה עַל שְׁפָת הַנָּהָר. (כֵּן מִשְׁמָעָ מְרַשְׁיִי, וּמְפּוֹרָשׁ כֵּן בְּרַשְׁיִי שַׁעַל הַרְיִ"ף). וְלֹדְעָתָה הַרְיִטְבָּ"א, אֵין הַקְּפָדָה אֶלָּא בְּמִידַּת אַרְכּוֹ וּרְחַבּוֹ וְהַדְּבָרִים האָמָרִים בְּמִשְׁנָה, אָבֵל אֵין צְרִיךְ לְתַת לוֹ בֵּית הַעֲוֹדָה עַל שְׁפָת הַנָּהָר. וְעַיִן נִמוּקֵי יְוָתֵר.

שְׁעוּמָדָה לְמִכְרָה, וְלֹכֶן יָכוֹל הַשְּׁוֹכֵר לְמוֹכוֹרוֹ, לְבִין בֵּית שְׁנֵפֶל שְׁלָא עַוְמָדִים אֲבִינוֹ לְמִכְרָה, אֶלָּא בְּנוֹנִים אֶת הַזָּה בְּמִזְרָח, וְלֹשֹׁכֵר אֵין זָכָות אֶלָּא בְּבִית שְׁנֵפֶל. (תְּטוּפּוֹת דִּרְעַט עַ"ט עַ"א דְּיָה וְאֵם)

עַד תִּרְצֵץ הַרְמָבָ"ן, שְׁחָמָר קָרוּי חִמּוֹר גָּם כַּשְּׁהָוָא מָתָּה, וְלֹכֶן יָשַׁלְשֵׁל הַשְּׁוֹכֵר זָכָות בְּזַה שְׁמַתָּה. אָבֵל בֵּית לֹא קָרוּי בֵּית אַחֲרֵי שְׁנֵפֶל. (רְמָבָ"ן כָּאֵן) וְלֹדְעָתָה הַרְמָ"ה, אִם יָשַׁלְשֵׁל הַעֲצִים וְהַאֲבָנִים שְׁלַמְנָה הַבַּיִת כְּדִי לְשֹׁכּוּר בֵּית אֶחָר, יָכוֹל הַשְּׁוֹכֵר לְמוֹכוֹרָם. (טוֹר בְּשֵׁם הַרְמָ"ה סִי' שִׁיבָּב ט"ז)

313. כתַּב הַרְיִטְבָּ"א, שְׁאָף בְּמִשְׁעָרָה לְתַת סְתֵּם, וְהַתְּחִיל הַשְּׁוֹכֵר לְדוֹר בְּבִית מְסֻוםִים שְׁקַבֵּל מְמָנוֹ, אֵין יָכוֹל הַמְשֻׁכֵּר לְשַׁנּוּת וְלֹתַת לְשֹׁכֵר בֵּית גָּדוֹל יוֹתֵר אוֹ קָטָן יוֹתֵר.

נַחֲלָקוּ אֲחַרְנוּם בְּהַכְנָת דְּבָרֵי הַרְיִטְבָּ"א: יָשַׁלְשֵׁר וְרָחוֹבָהוּ, שְׁכָאָשָׁר הַבַּיִת קִיִּים וּרְוֹצָח הַמְשֻׁכֵּר לְתַת לוֹ בֵּית אֶחָר, אֵין יָכוֹל להַעֲבִיר